

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **O. P.** pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 26. júla 2012 v Bratislave dovolanie obvineného O. P., zastúpeného obhajcom JUDr. V. V. ml. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 1. decembra 2011, sp. zn. 3 To 115/2011, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného O. P. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou z 18. októbra 2011 sp. zn. 2 T 83/2011 bol obvinený O. P. uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 16. júla 2011 v čase o 16.00 hod. na ulici K. č. 782/17 v B. v obývacej miestnosti bytu tyčou červenej farby zaútočil a viackrát sa zahnal na poškodeného M. K., tohto zasiahol do pravého pleca a následne v kuchyni uvedeného bytu sa nožom s dĺžkou čepele 15 cm 2 až 3-krát zahnal na poškodeného so slovami, že ho zabije, čo u neho vzbudilo dôvodnú obavu o svoj život a zdravie, pričom k zraneniu poškodeného M. K. nedošlo.

Za to bol obvinený O. P. odsúdený podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 4, § 37 písm. m/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť)

mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. mu súd uložil aj trest prepadnutia veci – 1 ks kovové kladivo bez rúčky o celkovej dĺžke 12 cm a 1 ks kovová tyč červenej farby o celkovej dĺžke 61 cm s plastovou rúčkou bielej farby. (Súd však opomenul na ods. 6 citovaného ustanovenia).

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie ihneď do zápisnice o hlavnom pojednávaní, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojej obhajkyne. V dôvodoch odvolania vytýkal súdu nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov, pretože sám bol napadnutý poškodeným. V konaní neboli odstránené všetky pochybnosti, ktoré svedčili v jeho prospech a poukazoval na nezrovnalosti vo výpovedi svedkov. V tejto súvislosti vytýkal súdu prvého stupňa, že prihliadal iba na výpovede svedkov, ktorí sú príbuzní resp. priatelia poškodeného. Navrhol napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/ Tr. por. zrušiť a jeho oslobodiť, resp. vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Trenčíne na podklade včas podaného odvolania na verejnom zasadnutí 1. decembra 2011 pod sp. zn. 3 To 115/2011 rozhodol tak, že odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 1. decembra 2011, kedy vo veci rozhodol krajský súd a obvinený uvedeného dňa nastúpil aj výkon uloženého trestu.

Odpis uznesenia Krajského súdu v Trenčíne obvinený prevzal 23. decembra 2011, jeho obhajca, poškodený a prokurátor prevzali uznesenie 20. decembra 2011 (č.l. 137).

Okresný súd Bánovce nad Bebravou 18. júna 2012 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného O. P., ktoré podal prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. V. V. ml., ktorý ho na základe substitučnej plnej moci obhajoval aj v pôvodnom konaní. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 24. mája 2012 a smeruje proti vyššie citovanému rozhodnutiu krajského súdu, pričom obvinený uplatnil dôvody dovolania uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, g/, i/ Tr. por.

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. videl v tom, že krajský súd sa dostatočným spôsobom nevysporiadal s rozpormi vo výpovediach svedkov a vôbec sa nezaoberal skutočnosťami uvedenými v odvolaní. Uvedeným postupom krajského súdu došlo k porušeniu jeho základných práv. V tejto súvislosti uviedol, že právo na obhajobu tvorí aj právo vyžadovať od orgánov činných v trestnom konaní a od súdu taký postup, aby bol zistený skutkový stav, o ktorom nie sú žiadne pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. V jeho prípade mu súd neumožnil objasniť okolnosti prípadu a nepodal vo veci ani jasné, zrozumiteľné a presvedčivé odôvodnenie, čo je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, pričom poukázal na konkrétne rozhodnutia.

Ako ďalší dovolací dôvod uviedol, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., pričom však žiadne konkrétne skutočnosti na preukázanie tohto dôvodu neuviedol.

K dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. uviedol, že konanie uvedené v skutkovej vete prvostupňového rozhodnutia nespĺňa znaky trestného činu a už vôbec nie prečinu nebezpečného vyhrážania. Poukazoval pritom na výpoveď poškodeného z hlavného pojednávania, kde uviedol, že z konania obvineného nemal strach. Až na otázky sudkyne začal tvrdiť, že sa obvineného bál. Popísaným skutkom nemohlo dôjsť k vzbudeniu dôvodnej obavy o život alebo zdravie poškodeného, preto je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, resp. na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Napokon namietal, že sa vôbec nenašiel nôž, ktorým sa mal poškodenému vyhrážať.

V závere svojho dovolania navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil rozsudkom, že bol porušený zákon a zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Samosudkyňa súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila rovnopis dovolania ostatným stranám trestného konania, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k dovolaniu obvineného v lehote, ktorú im určila, vyjadriť. Uvedenú možnosť využila okresná prokurátorka, ktorá vo svojom vyjadrení zo 7. mája 2012 (č.l. 189 - 191) navrhla dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., pretože neboli splnené podmienky dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por.) prostredníctvom obhajcu. Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd opätovne pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú taxatívne vymenované v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. a úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či námietky uvedené v dovolaní obsahovo skutočne naplňajú niektorý z dovolacích dôvodov uvedených v dovolaní.

Nakoľko dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podať dovolanie, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie. Dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až g/ Tr. por. nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti (§ 371 ods. 4 veta prvá Tr. por.). Dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Obvinený O. P. v prvom rade namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho obhajobou a vôbec nereagoval na skutočnosti uvedené v jeho odvolaní, čím porušil jeho právo na obhajobu, čo podľa neho zakladá dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Obvineným uvádzaný dovolací dôvod predpokladá, že v konaní došlo k zásadnému porušeniu práva na jeho obhajobu, spočívajúce najmä v porušení ustanovení o povinnej

obhajobe § 37 Tr. por. Právo na obhajobu v zmysle tohto dovolacieho dôvodu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu. V konkrétnom prípade obvinený neuviedol ani jednu relevantnú skutočnosť, ktorá by preukazovala, že v jeho prípade bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu videl v tom, že konajúce súdy sa nevysporiadali s jeho obhajobou a tiež vytýkal nedostatočné odôvodnenie druhostupňového rozhodnutia. V tejto súvislosti najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť, že v trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov – ustanovenie § 2 ods. 10 a 12, § 168 ods. 1 Tr. por. Podľa nich bolo potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý bol nevyhnutný pre rozhodnutie. V zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov zákon nestanovil žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti ani váhu jednotlivých dôkazov. Za porušenie práva na obhajobu v rámci tohto dovolacieho dôvodu preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov. Rovnako neopodstatnené sú námietky obvineného týkajúce sa odôvodnenia rozhodnutia súdu druhého stupňa. Senát krajského súdu síce stručne ale reagoval na všetky vznesené námietky uvádzané v odvolaní. V tomto smere nemožno napadnutému rozhodnutiu nič vyčítať. Z uvedeného vyplýva, že v posudzovanom prípade nedošlo k namietanému porušeniu práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Ako ďalší dovolací dôvod uviedol obvinený ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Uvedený dovolací dôvod možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď rozhodnutie súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané, resp. neboli vykonané zákonným spôsobom, prípadne na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom. V rámci tohto dovolacieho dôvodu namietal, že pri vykonávaní výsluchov svedkov neboli dodržané procesné postupy tak, ako ich upravuje Trestný poriadok. Konkrétne však neuviedol, v čom boli porušené procesné predpisy.

V zmysle ustanovenia § 374 ods. 1 Tr. por. dovolanie už pri jeho podaní musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

V posudzovanom prípade dovolací súd nezistil porušenie zákonných ustanovení upravujúcich výsluchy svedkov (časť I., VI. hlava, II. oddiel Tr. por.). Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní (č. 1. 104 - 109) vyplýva, že pri výsluchu svedkov postupovala samosudkyňa súdu prvého stupňa v súlade s Trestným poriadkom, z čoho vyplýva, že ani dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. nebol naplnený.

Napokon obvinený ako dovolací dôvod uviedol ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., pretože rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. V rámci tohto dovolacieho dôvodu možno namietat', že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnosť môže spočívať v tom, že súd použije iný právny predpis, či iné ustanovenie alebo použije správny právny predpis a jeho správne ustanovenie, avšak toto ustanovenie nesprávne vyloží.

V posudzovanom prípade obvinený uplatnil výhrady, ktorými zjavne vybočil z deklarovaneho dovolacieho dôvodu. Námietskami, že sa trestnej činnosti nedopustil a súdy postupovali v rozpore s ustanovením § 2 ods. 10, 12 Tr. por. vlastne nenamieta nesprávne právne posúdenie skutku alebo iné hmotnoprávne posúdenie, ale prejavuje nesúhlas s procesným postupom súdov pri vykonávaní a hodnotení dôkazov, na základe čoho považuje skutkové závery za nesprávne. Dovolaciemu súdu vlastne predkladá vlastnú verziu skutkového stavu založenú na inom, pre neho priaznivom hodnotení dôkazov. Z uvedeného je zrejmé, že argumenty uvedené v dovolaní obvineného nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., pretože sa netýkali právneho posúdenia, ale výlučne skutkových zistení a hodnotenia dôkazov.

V dovolacom konaní platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V prípade, že tomu tak nie je a podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanom prípade, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/, i/ Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného O. P. odmietol.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júla 2012

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil : JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová